Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Corneliu Guzun
Dosarul nr. 2a-2511/25
(2-24050823-02-2a-16072025)

D E C I Z I E

28 ianuarie 2026
mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Hristina Craveț și Violeta Gîrleanu
Grefier Gabriela Catrinesco

examinând, în şedinţă de judecată publică, cererea de apel declarată de reprezentantul Centrului de Medicină Legală, Vasile Șarpe,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Chiril Corbu către Centrul de Medicină Legală mun. Chișinău, Vasile Șarpe, Sergiu Tighineanu și Galina Solovei cu privire la apărarea onoarei și demnității profesionale, încasarea prejudiciului moral,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La data de 7 mai 2025 Chiril Corbu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Centrul de Medicină Legală mun. Chișinău, Vasile Șarpe, Sergiu Tighineanu și Galina Solovei cu privire la apărarea onoarei și demnității profesionale, încasarea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, la data de 19 martie 2024 a avut loc ședința Grupului de lucru din cadrul Centrului de Medicină Legală, în cadrul căreia, pe ordinea de zi, a fost inclusă analiza neconformităților constatate în raportul de expertiză întocmit în cauza privind-o pe Victoria Loghinova.

Reclamantul susține, că raportul de expertiză supus analizei a fost întocmit de către acesta în comun cu medicii legiști Savciuc V. și Capcelea V., iar la punctul 12 al raportului s-a concluzionat că: „din punct de vedere tehnic, intervenția chirurgicală a fost efectuată clasic și corect, complet și la timpul oportun, pentru tratamentul chirurgical al polichistozei ovariene bilaterale”. Cu toate acestea, leziunile corporale depistate la pacientă au fost ulterior calificate drept leziuni grave ale integrității corporale, pe motivul constatării unei „leziuni perforative a jejunului distal, cu orificiu de 2 mm, produsă prin diatermocoagulare”.

Ulterior, un alt raport de expertiză a fost întocmit de către alți experți, inclusiv de directorul Centrului de Medicină Legală, Vasile Șarpe, fiind emisă o concluzie diferită, fără ca aceasta să fie adusă la cunoștința reclamantului.

În continuare, reclamantul reține că, prin dispoziția directorului Centrului de Medicină Legală a fost instituit un grup de lucru format din Șarpe V., Tighineanu S. și Solovei G.,

care, la data de 9 martie 2024, au întocmit un proces-verbal. Reclamantul susține că nu i-a fost comunicat temeiul legal și modul de constituire a acestui grup de lucru, considerând că acesta a fost instituit cu încălcarea prevederilor pct. 8.4 din Regulamentul intern al Centrului de Medicină Legală, potrivit căruia, în funcție de gravitatea faptei imputate salariatului, angajatorul este în drept să dispună efectuarea unei anchete de serviciu, în cadrul căreia salariatului trebuie să i se asigure dreptul de a-și expune poziția și de a prezenta probele și justificările pe care le consideră necesare.

Reclamantul arată că, potrivit punctului 3 din procesul-verbal menționat, s-a constatat „incompetența, rezistența, comportamentul neadecvat al reclamantului, nedorința de a învăța și de a se conforma cerințelor normative actuale, ceea ce generează riscul formulării unor concluzii incorecte". Acest proces-verbal a fost semnat de toți membrii grupului de lucru, care au confirmat respectivele concluzii.

La data de 2 aprilie 2024, reclamantul a solicitat excluderea punctului 3 din procesul-verbal al ședinței din 19 martie 2024, apreciind că acesta conține afirmații defăimătoare, care aduc atingere onoarei, demnității și reputației sale profesionale. Prin răspunsul din 4 aprilie 2024, Centrul de Medicină Legală a refuzat această solicitare, motivând că procesul-verbal are caracter intern, de constatare, nu este un act public și nu a stat la baza emiterii unor acte administrative.

Reclamantul consideră însă că afirmațiile inserate la punctul 3 sunt denigratoare, întrucât îi afectează în mod direct reputația profesională. Acesta invocă faptul că deține categoria superioară de expert judiciar, acordată de Comisia de atestare, ultima atestare fiind din 17 martie 2022, ceea ce contrazice în mod evident concluzia privind pretinsa sa incompetență.

De asemenea, calificarea comportamentului său drept „neadecvat" este apreciată de reclamant ca fiind jignitoare și susceptibilă de a crea percepția unui comportament deviant sau a unei eventuale afecțiuni psihice, aspect pe care îl respinge categoric, menționând că nu a fost și nu este în evidența medicului psihiatru.

În opinia reclamantului, dreptul la libertatea de exprimare nu este unul absolut, acesta putând fi supus unor restrângeri atunci când se aduce atingere unor valori protejate, precum onoarea, demnitatea și reputația profesională a unei persoane. Totodată, invocă prevederile art. 7 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, care consacră independența expertului și interzic orice formă de presiune asupra acestuia în vederea influențării concluziilor expertizei.

În aceste condiții, reclamantul califică afirmațiile consemnate în punctul 3 al procesului-verbal drept o ingerință nejustificată în activitatea sa profesională și o atingere adusă reputației, onoarei și demnității sale, construite de-a lungul a 46 de ani de activitate.

Solicită reclamantul Chiril Corbu:-obligarea pârâților la excluderea punctului 3 din procesul-verbal al ședinței grupului de lucru din 19 martie 2024;-încasarea, din contul pârâților, a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, cauzat prin denigrarea onoarei, demnității și reputației profesionale; -încasarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025 s-a admis parțial acțiunea. S-au obligat pârâții Vasile Șarpe, Sergiu Tighineanu și Galina Solovei să excludă din conținutul procesului verbal al ședinței Grupului de lucru din 19 martie 2024, p.3 cu

textul prin care s-a constatat: „incompetență, rezistență, comportament neadecvat al dlui Ch. Corbu, nedorința de a învăța și a se conforma cerințelor normative actuale, ce reprezintă riscuri de concluzii incorecte”. S-a încasat în mod solidar din contul lui Vasile Șarpe, Sergiu Tighineanu și Galina Solovei în beneficiul lui Chiril Corbu taxa de stat în mărime de 250 lei și taxa de timbru în mărime de 200 lei. În rest pretențiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 1 aprilie 2025 reprezentantul Centrului de Medicină Legală, Vasile Șarpe, a depus cerere de apel, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, reprezentantul părții a indicat că hotărârea instanței de fond este ilegală și neîntemeiată, solicitând casarea acesteia, întrucât concluziile instanței nu corespund circumstanțelor de fapt și normelor de drept aplicabile.

În susținerea poziției sale, apelantul arată că, prin constatările și recomandările Grupului de lucru al Centrului de Medicină Legală din 19 martie 2024, în cadrul căruia a fost analizată problema neconformităților din raportul de expertiză întocmit în cauza privind-o pe Victoria Loghinova, și anume prin punctul 3 al procesului-verbal (a cărui excludere a fost dispusă de instanța de fond), nu au fost încălcate onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului/intimatului Chiril Corbu.

În acest sens, apelantul invocă cadrul normativ aplicabil raporturilor de muncă și activității experților judiciari. Astfel, potrivit art. 43 din Codul civil, drepturile nepatrimoniale sunt garantate, însă acestea trebuie analizate în corelație cu obligațiile salariatului prevăzute de art. 9 alin. (2) din Codul muncii.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 65 și art. 68 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, experții judiciari își desfășoară activitatea în cadrul instituțiilor publice de expertiză judiciară sau în alte forme prevăzute de lege, activitatea acestora fiind organizată și reglementată prin acte normative și regulamente interne aprobate conform legii.

În temeiul art. 65 alin. (2) din legea menționată, instituțiile publice de expertiză judiciară activează în baza regulamentelor proprii, iar potrivit alin. (4), activitatea experților este guvernată de prevederile legii și ale actelor normative subsecvente. De asemenea, conform art. 80 alin. (1), experții judiciari angajați ai instituțiilor publice sunt salarizați în condițiile legislației aplicabile sectorului bugetar.

În continuare, apelantul face trimitere la art. 45 din Codul muncii, potrivit căruia contractul individual de muncă presupune obligația salariatului de a presta munca conform funcției deținute și de a respecta regulamentul intern al unității.

Prin urmare, raportat la circumstanțele cauzei, apelantul subliniază că reclamantul/intimatul a avut calitatea de salariat al Centrului de Medicină Legală, fiind supus prevederilor regulamentului intern, fișei postului și dispozițiilor conducerii instituției. În aceste condiții, examinarea neconformităților constatate în rapoartele de expertiză și discutarea acestora în

cadrul unei ședințe interne, închise, cu participarea conducerii și a specialiștilor implicați, nu constituie o încălcare a drepturilor constituționale ale reclamantului.

Apelantul susține că reclamantul nu a fost denigrat, nu i-a fost lezată onoarea sau reputația profesională și nu a fost supus unor afirmații jignitoare, întrucât discuțiile din 19 martie 2024 au avut loc exclusiv în cadrul unei ședințe interne, cu caracter nepublic, fără a fi difuzate către terți sau către alte instituții.

Se mai menționează, că expresiile utilizate în procesul-verbal, inclusiv termenul „incompetență", nu au avut un caracter ofensator sau umilitor, ci unul strict profesional, fiind folosite în contextul analizei activității expertale. În domeniul expertizei judiciare, noțiunea de competență reprezintă un criteriu esențial ce vizează nivelul cunoștințelor și capacitatea de a formula concluzii fundamentate științific, iar evaluarea acesteia este inerentă activității profesionale.

Totodată, apelantul respinge argumentele reclamantului privind pretinsa imixtiune în activitatea expertului judiciar, invocând art. 7 alin. (2) și (3) din Legea nr. 68/2016. În acest sens, se subliniază că nu a existat nici o influențare a concluziilor expertizei, întrucât ședința din 19 martie 2024 a avut loc ulterior întocmirii raportului de expertiză, având ca scop exclusiv analiza internă a neconformităților.

De asemenea, apelantul contestă concluzia instanței de fond, potrivit căreia ar fi fost întrunite condițiile „răspândirii informației", în sensul art. 24 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 privind libertatea de exprimare. Potrivit art. 2 din aceeași lege, răspândirea informației presupune transmiterea acesteia către cel puțin o persoană, alta decât persoana vizată. Or, în speță, persoanele participante la ședința din 19 martie 2024- directorul, șeful de secție, juristul și experții implicați- sunt toți angajați ai aceleiași instituții, care au acționat în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Prin urmare, comunicările realizate în acest cadru nu pot fi calificate drept „răspândire a informației" în sensul legii, ci reprezintă manifestări interne, inerente organizării activității instituției.

În mod eronat, instanța de fond a reținut că transmiterea informației ar fi avut loc inclusiv față de expertul Valerii Savciuc, or acesta a participat la întocmirea raportului de expertiză și a fost implicat direct în cazul analizat, având, prin urmare, calitatea de participant legitim la ședința respectivă. Nu a existat nici o persoană terță, din afara instituției, căreia să-i fi fost comunicate informațiile respective. În aceste condiții, apelantul concluzionează că nu sunt întrunite elementele răspunderii pentru defăimare, iar dispozițiile instanței de fond privind excluderea punctului 3 din procesul-verbal sunt nelegale și neîntemeiate.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 27 martie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 1 aprilie 2025, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Poziția părților în ședința de apel:

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului Centrul de Medicină Legală mun.Chișinău, Ludmila Armanu-Ghemu a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului Chiril Corbu, avocata Angela Istrate a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărîrii instanței de fond.

IntimatulChiril Corbu, legal citat despre locul, data și ora ședinței de judecată, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea apelului în lipsa sa. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin.(2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel, probatoriul administrat în cauză atestă că la 19 martie 2024 a avut loc ședința Grupului de Lucru a Centrului de Medicină Legală, pe ordinea de zi fiind, analiza neconformităților din Raportul de expertiză, cazul Victoria Loghinova (f.d.9-10).

Potrivit pct. 3 din procesul-verbal al ședinței Grupului de lucru a Centrului de Medicină Legală din 19 martie 2024 s-a decis: „se constată incompetență, rezistență, comportament neadecvat al dlui. Ch. Corbu, nedorința de a învăța și a se conforma cerințelor normative actuale, ce reprezintă riscuri de concluzii incorecte...”(f.d.10).

La data de 02 aprilie 2024 reclamantul Corbu Chiril a depus în adresa Centrului de Medicină Legală cerere cu privire la excluderea pct. 3 din procesul-verbal al ședinței Grupului de lucru a Centrului de Medicină Legală din 19 martie 2024 (f.d.11).

La data de 04.04.2024 Centrul de Medicină Legală a respins cererea reclamantului din 02 aprilie 2024 (f.d.12).

La 7 mai 2025 Chiril Corbu a depus cerere de chemare în judecată către Centrul de Medicină Legală mun. Chișinău, Vasile Șarpe, Sergiu Tighineanu și Galina Solovei cu privire la apărarea onoarei și demnității profesionale, încasarea prejudiciului moral.

La înaintarea cererii de chemare în judecată Chiril Corbu s-a bazat pe faptul, că cele relatate în pct. 3 al procesului-verbal al Comisiei de lucru din 19 martie 2024 poartă un caracter defăimător care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională.

Așadar, conform art. 32 alin. (1), (2) din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Garanta exercitării dreptului la libera exprimare, precum şi unui echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei reprezintă scopul Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010.

Art. 2 Legii menționate definește următorii termeni, defăimare- răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputația profesională a persoanei; răspîndire a informaţiei – proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptînd persoana lezată); informație – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet şi/sau imagine; fapt – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; judecată de valoare – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit; injurie – exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenționat persoana şi care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; interes public – interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei; persoană publică – persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public; scuze- declaraţie prin care persoana îşi exprimă regretul pentru injurie sau pentru informaţii despre viaţa privată şi de familie.

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1)-(2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează.

Totodată, în temeiul alin.(3)-(4) a aceluiași articol, exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrîngeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi

imparţialitatea puterii judecătoreşti. Restrîngerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) şi doar în cazul în care restrîngerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectîndu-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

Conform art. 7 Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor devaloare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru stilul umoristic şi satiric dacă prin folosirea acestuia nu se induce în eroare publicul în privinţa faptelor.

Art. 9 din Legea indicată reglementează libertatea de a critica statul, autorităţile publice şi persoanele care exercită funcţii publice, indicând că , orice persoană are dreptul de a critica statul şi autorităţile publice. Statul şi autorităţile publice nu pot intenta acțiuni cu privire la defăimare. Statul şi autorităţile executive şi legislative nu sînt protejate de legea penală sau contravenţională împotriva declaraţiilor defăimătoare. Persoanele care exercită funcţii publice pot fi supuse criticii, iar acţiunile lor-verificării din partea mass-mediei, în ceea ce priveşte modul în care şi-au exercitat sau îşi exercită atribuţiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparenţa şi exercitarea responsabilă a atribuţiilor lor.

Conform art. 11 Legii nr. 64/23.04.2010, persoanele publice şi persoanele fizice care exercită funcții publice au dreptul la respectul vieții private și de familie. Informațiile despre viața privată şi de familie a persoanelor publice şi a persoanelor fizice care exercită funcţii publice pot fi dezvăluite dacă aceste informații prezintă interes public. Răspîndirea informațiilor respective nu trebuie să ducă la prejudicii nejustificate terţilor. Dacă persoanele publice şi persoanele fizice care exercită funcţii publice provoacă ele însele atenţia asupra aspectelor din viaţa lor privată şi de familie, massmedia are dreptul să cerceteze aceste aspecte.

În acord cu art. 24 alin.(1) Legii cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pîrîtul a răspîndit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat, iar potrivit alin.(2) articolului indicat, pîrîtul trebuie să

dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspîndirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspîndită este de interes public.

Art. 25 din Legea menționată operează cu următoarele prezumții, orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de persoană privată sau publică se interpretează în favoarea acordării statutului de persoană publică. Orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de interes public sau curiozitate se interpretează în folosul acordării statutului de interes public. Orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de judecată de valoare sau relatare cu privire la fapte se interpretează în favoarea acordării statutului de judecată de valoare. Orice dubiu rezonabil cu privire la existenţa şi cuantumul prejudiciului moral se interpretează în favoarea acordării unei compensaţii de 1 leu. Orice alt dubiu care nu este demonstrat conform regulilor prescrise de lege se interpretează împotriva restricţionării libertăţii de exprimare.

Astfel, raportând circumstanțele stabilite la normele legale ce guvernează spața, Colegiul judiciar consideră că soluția fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea obiectivă a materialelor dosarului, situație ce impune menținerea actului judecătoresc contestat.

În interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepția pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputația înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate. Respectiv, orice atingere adusă demnității şi reputației persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relațiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine.

La acest subiect, Colegiul civil reține şi faptul că persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

În speță, analizând procesul-verbal al ședinței Grupului de lucru din cadrul Centrului de Medicină Legală din 19 martie 2024, precum și expresiile invocate de reclamant în cererea de chemare în judecată, Colegiul constată că acestea constituie atât afirmații de fapt susceptibile de verificare, cât și judecăți de valoare, care însă nu sunt întemeiate pe un substrat factologic suficient.

Astfel, expresii precum „incompetență”, „rezistență”, „comportament neadecvat”, „nedorința de a învăța și de a se conforma cerințelor normative actuale”, „riscul formulării unor concluzii incorecte” au un caracter general și afirmativ, fără a fi susținute de probe concrete care să demonstreze veridicitatea acestora. Or, pârâții nu au făcut dovada existenței unor deficiențe profesionale reale în activitatea reclamantului și nici a unui comportament neadecvat sau neconform cu cerințele profesionale.

Colegiul reține, că reclamantul a indicat în mod expres afirmațiile pe care le consideră defăimătoare, iar prin probele administrate a demonstrat că acestea nu corespund realității, fiind de natură să afecteze reputația sa profesională.

În acest context, este relevant faptul că evaluarea competenței și performanței profesionale a expertului judiciar constituie atribuția exclusivă a organului competent prevăzut de lege, și anume Comisia de calificare și evaluare a experților judiciari. Membrii Grupului de lucru din cadrul Centrului de Medicină Legală nu au competența legală de a formula concluzii cu caracter evaluativ asupra aptitudinilor profesionale ale expertului, întrucât o asemenea apreciere excedează atribuțiilor lor funcționale.

Prin urmare, constatările și aprecierile formulate în cadrul ședinței din 19 martie 2024 nu pot substitui procedura legală de evaluare prevăzută de Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar. În lipsa unui act oficial emis de organul competent, care să confirme existența unor abateri sau deficiențe profesionale, afirmațiile respective sunt lipsite de suport probator suficient.

În consecință, Colegiul apreciază că afirmațiile consemnate în procesul-verbal al ședinței Grupului de lucru sunt de natură să aducă atingere reputației profesionale a reclamantului, iar susținerile pârâților privind existența unui substrat factologic obiectiv și caracterul neofensator al acestora sunt neîntemeiate.

Cu referire la pretenția reclamantului privind obligarea pârâților la excluderea punctului 3 din procesul-verbal al ședinței Grupului de lucru din 19 martie 2024, prin care s-a constatat „incompetența, rezistența, comportamentul neadecvat al reclamantului, nedorința de a învăța și de a se conforma cerințelor normative actuale, ce reprezintă riscuri de concluzii incorecte”, Colegiul judiciar reține următoarele.

După cum s-a statuat anterior, afirmațiile inserate în punctul menționat au caracter defăimător, întrucât depășesc limitele unei aprecieri obiective de ordin profesional și nu sunt susținute de un substrat factologic suficient. Acestea constituie aprecieri generale, cu un conținut negativ accentuat, de natură să afecteze reputația profesională și demnitatea reclamantului.

Colegiul reține că, deși procesul-verbal are un caracter intern, acest aspect nu exclude posibilitatea ca informațiile consemnate în cuprinsul său să producă efecte juridice în raport cu drepturile nepatrimoniale ale persoanei vizate. Or, includerea unor astfel de afirmații într-un document oficial al instituției, chiar și cu circulație limitată, este de natură să creeze și să întrețină o percepție negativă în mediul profesional al reclamantului.

Totodată, instanța de apel subliniază că libertatea de exprimare, inclusiv în cadrul raporturilor de muncă, nu este absolută, aceasta fiind limitată de obligația de a respecta onoarea, demnitatea și reputația altor persoane. În lipsa unor probe concludente care să justifice veridicitatea afirmațiilor respective, menținerea acestora într-un act oficial nu poate fi considerată legitimă.

În aceste condiții, Colegiul apreciază că instanța de fond în mod corect a dispus obligarea pîrîților Vasile Șarpe, Sergiu Tighineanu și Galina Solovei să excludă punctul 3 din procesul-verbal al ședinței Grupului de lucru din 19 martie 2024, prin care s-a constatat: „incompetență, rezistență, comportament neadecvat al dlui Ch. Corbu, nedorința de a învăța și a se conforma cerințelor normative actuale, ce reprezintă riscuri de concluzii incorecte”, ca măsură necesară și proporțională pentru restabilirea drepturilor nepatrimoniale ale reclamantului.

În partea ce ține nemijlocit de cerința privind obligarea pârâtului Centrul de Medicină Legală, mun. Chișinău, la excluderea punctului 3 din procesul-verbal al ședinței Grupului de lucru din 19 martie 2024, prin care s-a constatat „incompetența, rezistența, comportamentul neadecvat al reclamantului, nedorința de a învăța și de a se conforma cerințelor normative actuale, ce reprezintă riscuri de concluzii incorecte”, Colegiul judiciar conchide că instanța de fond, în mod temeinic și legal, a apreciat această pretenție ca fiind neîntemeiată. Or, din materialele cauzei și din constatările expuse anterior, nu rezultă că pârâtul Centrul de Medicină Legală, în calitate de persoană juridică, ar fi răspândit informația în litigiu.

În speță, informațiile care îl vizează pe reclamantul Chiril Corbu au fost consemnate și comunicate în cadrul procesului-verbal al ședinței Grupului de lucru din 19 martie 2024 de către persoanele fizice participante la ședință, respectiv Vasile Șarpe, Sergiu Tighineanu și Galina Solovei, în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Totuși, nu s-a probat faptul că aceste informații ar fi fost răspândite de către Centrul de Medicină Legală ca entitate distinctă, în sensul legii.

De asemenea, potrivit art. 26 alin. (2) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, în cazul în care instanța constată caracterul fals și defăimător al informației și admite cererea privind dezmințirea, aceasta urmează a dispune dezmințirea relatărilor respective, indicând expres textul dezmințirii. Or, o asemenea măsură presupune, în mod implicit, existența unei fapte de răspândire a informației imputabile pârâtului.

În lipsa dovedirii elementului esențial al răspândirii informației de către Centrul de Medicină Legală, nu poate fi angajată răspunderea acestuia în sensul obligării la modificarea sau excluderea conținutului procesului-verbal.

În conformitate cu prevederile art. 29 alin.(1) al Legii nr. 64 din23.04.2010, cu privire la libertatea de exprimare, instanţa de judecată va acorda o compensaţie de natură să aducă satisfacţie persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensaţiei pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanţa de judecată va lua în consideraţie caracterul şi gravitatea suferinţelor fizice şi psihice cauzate reclamantului, caracterul informaţiei răspîndite, gradul de răspîndire a informaţiei, personalitatea reclamantului, reputaţia pîrîtului, gradul de vinovăţie a pîrîtului, consecinţele răspîndirii informaţiei defăimătoare, starea materială a reclamantului şi cea a pîrîtului, publicarea rectificării, dezminţirii sau acordarea dreptului la replică pînă la depunerea cererii de chemare în judecată şi alte circumstanţe importante pentru examinarea cauzei.

Conform art. 2036 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are 15 dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

În acord cu art. 2037 alin. (1) și (2) al Codului civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Astfel, cu referire la pretenția de încasare a prejudiciului moral cauzat, Colegiul judiciar conchide că instanța de fond, în mod legal și întemeiat, a respins această cerință, or reclamantul Chiril Corbu nu a prezentat probe pertinente și concludente din care să rezulte în mod cert existența și întinderea prejudiciului moral pretins.

Deși, în principiu, afirmațiile constatate ca fiind defăimătoare sunt de natură să afecteze onoarea, demnitatea și reputația profesională a persoanei, acordarea despăgubirilor pentru prejudiciu moral nu operează automat, ci este condiționată de dovedirea efectivă a suferințelor psihice sau a consecințelor negative resimțite de persoana vătămată.Or, în speță, reclamantul nu a demonstrat în ce mod concret afirmațiile inserate în procesul-verbal i-au afectat viața profesională sau personală, nu a indicat existența unor consecințe negative reale asupra activității sale, relațiilor profesionale sau statutului social și nici nu a prezentat probe, din care să rezulte intensitatea suferințelor invocate.

Totodată, Colegiul reține că afirmațiile respective au fost formulate într-un cadru restrâns, în cadrul unei ședințe interne, fără a fi făcute publice, circumstanță ce diminuează în mod considerabil impactul acestora asupra reputației reclamantului.

În aceste condiții, în lipsa unor probe suficiente care să justifice existența și amploarea prejudiciului moral, precum și având în vedere criteriile prevăzute de lege pentru acordarea despăgubirilor, Colegiul apreciază că pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral este neîntemeiată.

Colegiul nu poate reține argumentele apelantului, întrucât acestea sunt neîntemeiate, fiind contrazise atât de circumstanțele de fapt stabilite în cauză, cât și de normele legale incidente.

Contrar susținerilor apelantului, faptul că afirmațiile litigioase au fost formulate în cadrul unei ședințe interne, cu caracter pretins nepublic, nu este de natură să înlăture caracterul defăimător al acestora. Or, chiar și în cadrul raporturilor de muncă, libertatea de exprimare nu este una absolută, aceasta fiind limitată de obligația de a respecta onoarea, demnitatea și reputația profesională a persoanei. În plus, consemnarea unor asemenea afirmații într-un document oficial al instituției este de natură să producă efecte juridice și să afecteze imaginea profesională a persoanei vizate în mediul său de activitate.

Nu poate fi reținut nici argumentul apelantului, potrivit căruia expresiile utilizate ar avea un caracter strict profesional și ar reprezenta simple aprecieri de ordin tehnic. Colegiul constată că termenii utilizați, precum „incompetență”, „comportament neadecvat” sau „nedorința de a învăța”, depășesc limitele unei critici obiective și echilibrate, constituind afirmații cu caracter general și negativ, care nu sunt susținute de un substrat factologic suficient.

De asemenea, Colegiul respinge susținerile apelantului referitoare la inexistența unei imixtiuni în activitatea expertului judiciar. Deși analiza neconformităților a avut loc ulterior întocmirii raportului de expertiză, modul în care au fost formulate concluziile în procesul-verbal denotă o ingerință nejustificată în sfera reputației profesionale a reclamantului, în lipsa unei proceduri legale de evaluare realizate de organul competent.

Nu poate fi acceptată nici alegațiile apelantului, potrivit căreia nu ar fi avut loc răspândirea informației. Or, potrivit definiției legale, răspândirea presupune comunicarea informației către cel puțin o altă persoană, iar în speță afirmațiile au fost aduse la cunoștința mai multor participanți la ședință. Faptul că aceștia sunt angajați ai aceleiași instituții nu înlătură caracterul de „răspândire” în sensul legii, întrucât informația a fost comunicată unui cerc de persoane distinct de cel al reclamantului.

În ceea ce privește argumentul apelantului referitor la competența de evaluare profesională, Colegiul reține că, deși instituția are atribuții de organizare și control intern, aceasta nu poate substitui organul legal abilitat să aprecieze competența profesională a expertului judiciar. În lipsa unei evaluări oficiale efectuate de Comisia de calificare și evaluare a experților judiciari, afirmațiile privind pretinsa incompetență a reclamantului sunt lipsite de suport probator și nu pot fi considerate legitime.

Prin urmare, Colegiul apreciază că argumentele invocate în apel nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanței de fond, care a realizat o corectă apreciere a probelor și o justă aplicare a normelor legale incidente.

În această ordine de idei, Colegiul civil concluzionează că, în speță, criticile aduse de apelant, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt ale cauzei, percepute din propriul punct de vedere, nu pot duce la admiterea apelului, ori acestea sunt lipsite de esență, evidențiind simplul fapt al dezacordului apelantului cu soluția dată de instanța de judecată.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea primei instanțe ca întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. a), art. art. 389-390, CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de reprezentantul Centrului de Medicină Legală, Vasile Șarpe.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Chiril Corbu către Centrul de Medicină Legală mun. Chișinău, Vasile Șarpe, Sergiu Tighineanu și Galina Solovei cu privire la apărarea onoarei și demnității profesionale, încasarea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Hristina Craveț

Violeta Gîrleanu